

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI KOULUKULJETUSOHJEET

HYVÄKSYTTY TULEVAISUUSLAUTAKUNNAN KOKOUKSESSA 1.8.2024
LISÄYS 24.9.2024

Sisällysluettelo

KOULUKULJETUSTEN PERIAATTEET KEMIJÄRVELLÄ.....	3
KOULUKULJETUKSEN LÄHTÖKOHDAT	3
PÄIVITTÄISEN KOULUKULJETUKSEN JÄRJESTÄMINEN.....	4
MAKSUTTOMAN KOULUKULJETUKSEN PERUSTEET	5
MUUT PERUSTEET	5
KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN KOULUMATKATUKI 2. ASTEEN OPISKELIJOILLE	6
KIUSAAMISTILANTEISIIN PUUTTUMINEN KOULUMATKOILLA	6
KULJETETTAVIEN LUETTELO	6
KOULUMATKAKORTTI.....	6
KULJETUSAVUSTUS.....	7
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KULJETUKSET	7
PÄÄTÖKSENTEKO.....	7
KOULUKULJETUSOHJEITA	7
OPPILAS	7
HUOLTAJA(T)	8
KULJETTAJA	8
KOULU	8

KOULUKULJETUSTEN PERIAATTEET KEMIJÄRVELLÄ

Oppilaiden turvallinen ja sujuva kuljetus rakennetaan hyvällä yhteistyöllä eri toimijoiden kesken. Koulukuljetusten eri osapuolten koulun, esiopetuksen, huoltajien, oppilaiden ja kuljetuspalveluiden tuottajien on hyvä tuntea yleiset koulukuljetusten toimintaperiaatteet, yhteistyö ja vastuut. Esi- ja perusopetuksessa olevan oppilaan oikeudesta koulumatkaetuuteen säädetään perusopetuslaissa 32§. perusteella.

Jos **perusopetusta** saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi, oppilaalla on oikeusmaksuttomaan kuljetukseen. Koulutuksen järjestäjän tiedottaa huoltajia koulukuljetusten käytänteistä. Tämän ohjeen tarkoituksena on täsmentää ja linjata Kemijärven kaupungin kuljetuskäytänteitä.

Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on Kemijärvellä kolmea kilometriä pidempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen suoraan esiopetukseen ja esiopetuksesta suoraan kotiin tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Lapsi on oikeutettu esiopetuksen kuljetukseen, mikäli täydentävää varhaiskasvatusta on joko ennen tai jälkeen esiopetuksen. Mikäli täydentävää varhaiskasvatusta on päivän molemmissa päissä, lapsi ei ole oikeutettu esiopetuksen kuljetukseen. Esiopetuksen kuljetuksen on siis lähdettävä esiopetuksesta tai saavuttava sinne.

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Oppilaat ovat koulukuljetuksessa kunnan/kuljetuksen järjestäjän vastuulla. Jos oppilaalle on myönnetty kuljetusavustus (esim. matkalippu) tai huoltajalle saattoavustus, oppilaan kuljetus ei ole koulun vastuulla. Koulumatkalla sattunut tapaturman hoito on oppilaalle maksuton.

KOULUKULJETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Pääperiaatteena koulukuljetusten järjestämisessä on turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus. Kuljetukset järjestetään lyhyintä ajokelpoista reittiä pitkin ja edullisinta kulkuneuvoa käyttäen. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useampia eri kuljetusmuotoja tai kävellä osan koulumatkasta. Pääsääntöisesti koulukuljetuksissa käytetään aikataulultaan sopivaa linjaliikennettä. Tilausliikennettä ja taksia käytetään tai huoltajalle maksetaan kuljetusavustusta, jos:

- linjaliikenne puuttuu tai sen reitit tai aikataulut ovat koulukuljetukseen soveltumattomat
- oppilas ei pysty terveydellisestä syistä käyttämään linjaliikennettä
- tien vaarallisuuden perusteella

Kemijärven kaupunki ei vastaa erillistä kuljetuksista huonoissa keliolosuhteissa eikä joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauksissa päätös oppilaan koulu- tai esiopetuksesta kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla. Ongelmatilanteissa kuljettaja ottaa yhteyttä kuljetusten vastuuhenkilöön.

PÄIVITTÄISEN KOULUKULJETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Oppilaan päivittäinen koulumatka saa kestää odotuksineen enintään 2,5 tuntia päivässä. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, koulumatka saa kestää enintään kolme tuntia. Odotustuntien lukumäärää ei ole laissa rajattu.

Koulu järjestää oppilaille valvottua toimintaa, jos oppilas joutuu odottamaan koulun järjestämää kuljetusta ennen koulupäivää tai sen jälkeen.

Koulumatkan/esiopetusmatkan pituus mitataan aina lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin tai asunnon pihalle. Oppilaan koulumatka voi osittain muodostua oppilaan itse kulkemasta osasta. Kuljetus järjestetään ensisijaisesti julkisella liikenteellä, linja-autoilla. Hyödynnäme koulumatkan mittaamisessa, kuljetusten suunnittelussa ja päätöksenteossa Koululiitu-ohjelmaa. Sen avulla arvioidaan myös koulutien vaarallisuutta eri ikäisille oppilaille. Opetuksen järjestäjä päättää teiden vaarallisuuden arvioinnissa käytettävistä menetelmistä ja tavoista. Kemijärven kaupunki tekee yhteistyötä muiden viranomaisten ja -toimijoiden kanssa koulumatkoissa (Poliisi, Riistanhoitoyhdistys ja ELY-keskus).

Esi- ja perusopetuksen oppilaan koulumatkaan voi kuulua kohtuullinen osuus, jonka hän kulkee itse. Kokonaisajan laskemiseksi ei ole laadittu valtakunnallista ohjeistusta. Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta, tulee huomioida, ettei koulumatkoihin kuluva aika ylitä POL 32§:n enimmäisaikoja. Oppilaan itse kulkema matka edistää oppilaan arkiliikuntaa ja antaa mahdollisuuden oppia turvallista liikennekäyttäytymistä tutussa ympäristössä.

Taulukko oppilaan kilometriä kohti käyttämä keskimääräinen kävelyaika:

- 1 km:n kävely vie keskimäärin
- 0–3 lk. oppilas 20 min/km
- 4–6 lk. oppilas 15min/km
- 7–9 lk. oppilas 12min/km

Rehtori/varhaiskasvatuspäällikkö voi perustellusta syystä myöntää tai järjestää kuljetuksen näistä ohjeista poiketen. Päätös annetaan tiedoksi tulevaisuusjohtajalle. Kuljetusten järjestämisessä tehdään yhteistyötä perusopetuksen ja esiopetuksen kesken.

Mikäli oppilas asuu esim. vuoroviikoin kahdessa osoitteessa, koulumatka/esiopetusmatka määräytyy sen osoitteen mukaan, joka on merkitty väestörekisteriin. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota. Kunta järjestää koulukuljetuksen vain väestörekisteriin merkittyyn kodin osoitteeseen.

Jos perusopetuksen tai esiopetuksen oppilas ei tarvitse kuljetusta, vanhempien on aina tehtävä ilmoitus poissaolosta opettajalle ja oppilaskuljetuksista vastaavalle henkilölle.

Mikäli oppilaan vakituinen osoite muuttuu, on siitä ilmoitettava välittömästi kuljetuksesta vastaavalle taholle, koska uuteen osoitteeseen tehdään uusi kuljetuspäätös.

MAKSUTTOMAN KOULUKULJETUKSEN PERUSTEET

Kemijärven kaupunki järjestää perus- ja lisäopetusta sekä esiopetusta saavalle oppilaalle maksuttoman kuljetuksen tai avustaa oppilaan kuljettamista tai saattamista seuraavin perustein:

1. Matkan pituus

- yli 5 kilometriä koko lukuvuosi
- Yli 3 kilometriä 1–2 luokkalaiselle koko lukuvuosi
- Yli 3 kilometriä esikoululaiselle koko lukuvuosi

2. Rasittava

- asiantuntijalausunto tilanteen mukaan
- 0–3 kilometriä koko lukuvuosi

3. Vaarallinen

Koulumatkan liikenneturvallisuuden arvioinnissa käytetään Koululiitu-ohjelmaa. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Oppilas on oikeutettu maksuttomaan kuljetukseen, kun hänen matkansa sisältää tieosuksia, jotka Koululiitu- ohjelman tulosten perusteella arvioidaan olevan oppilaalle vaarallinen oppilaan ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Mikäli huoltaja anoo koulukuljetusta koulumatkan rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella, täytyy sitä anoa rehtorilta/varhaiskasvatuspäälliköltä, joka tekee asiasta päätöksen. Päätös menee tulevaisuusjohtajalle tiedoksi. Opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä, onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen.

4. Talvikuljetus

Oppilaalle ilmainen:

- 3–5 kilometriä esiopetuksessa olevilla 1.11–31.3.

MUUT PERUSTEET

Peruopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä, terveydentila ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Huoltajien tulee hakea tällöin kirjallisesti koulumatkaetuutta ja esittää päätöksen tueksi perustelut ja mahdolliset liitteet.

Jos koulumatkan/esiopetusmatkan pituus on alle päätettyjen kilometrirajojen ja vaaditaan maksutonta koulukuljetusta, on asiasta oltava ao. tahon (lääkäri, koululääkäri, psykologi, sosiaalityöntekijä, lastensuojelutyöntekijä, kouluteiden turvallisuutta arvioiva työryhmä tai vastaava) lausunto, josta ilmenee ajanjakso, jona koulukuljetus on tarpeellinen sekä esitys kuljetusmuodosta (esim. tarvitsee taksikuljetuksen liikuntarajoitteen takia). Päätöksen tekee koulun rehtori/varhaiskasvatuspäällikkö. Päätös annetaan tiedoksi tulevaisuusjohtajalle.

Koulukuljetuspäätös tehdään esi- ja perusopetuksen ajaksi kyseisestä osoitteesta kouluun/esiopetuspaikkaan. Myös asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyviä (esim. pysyvä liikuntarajoite). Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella tapahtuvissa kuljetuksissa, voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhyemmäksi ajaksi.

KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN KOULUMATKATUKI 2. ASTEEN OPISKELIJOILLE

Kemijärven kaupunki tukee niiden kemijärveläisten 2. asteen oppivelvollisuuden alaisten oppilaiden koulumatkoja, joiden kotiosoitteen ja opiskelupaikan välillä ei ole päivittäistä julkista liikennettä ja kuljetusta ei voi muilla tavoin järjestää. Kuljetuksissa hyödynnetään kaupungin perusopetuksen taksiliikennettä ja sen ajamia reittejä ja aikatauluja. Kuljetukseen hyväksytyt oppilaat tulevat anoa Kelalta koulumatkatukea ja osoittaa maksun saajaksi Kemijärven kaupunki. Kuljetus myönnetään anomuksesta ja päätöksen kuljetustuen myöntämisestä tekee Kemijärven kaupungin lukion- ja perusopetuksen rehtori. Koulumatkan ajallisen pituuden rajoituksia ei ole. Koulumatkatukeen ovat oikeutettuja oppilaat, joiden koulumatka on 7 kilometriä tai sen yli.

KIUSAAMISTILANTEISIIN PUUTTUMINEN KOULUMATKOILLA

Perusopetuslain 29§:n 7 momentin mukaan koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleista koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Lain velvoitteen lisäksi kaikilla aikuisilla on velvollisuus puuttua havaitsemiinsa kiusaamistilanteisiin. Koulun järjestyssääntöjä ei sovelleta koulumatkoilla, eikä koulumatkoilla tapahtuneista voida määrätä perusopetuslain mukaisia rangaistuksia. Koulun edustajan tulee neuvoa, millä tavalla tapahtumaa voi alkaa selvittää. Rikosoikeudellinen ja vahingonkorvausoikeudellinen vastuu voi tulla kyseeseen koulumatkalla tapahtuneesta teosta. Opetuksen järjestäjä ohjeistaa, millä tavoin kuljettajat ilmoittavat häiriökäyttäymisestä tai muusta huolestuttavasta toiminnasta koululle.

KULJETETTAVIEN LUETTELO

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen 553/21.6.2006 (Koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä), mukaisten kuljetuksen tilaajan tulee antaa kuljetuksen suorittajalle allekirjoittamansa matkustajaluettelo, johon on merkitty matkustajien nimet, heidän ikänsä lukuvuoden alkaessa ja koulu tai oppilaitos. Luettelo on toimitettava kuljettajalle ja sen on oltava kuljetusautossa

KOULUMATKAKORTTI

Kemijärven perusopetuksessa käytetään linja-autolla tapahtuvaan matkan maksamiseen matkapuhelimeen ladattavaa sovellusta. 1. ja 2. luokkalaisille voidaan tarvittaessa hankkia matkakortti. Sovelluksen voi ladata Matkahuollon sivuilta

<https://www.matkahuolto.fi/matkustajat/reitit-ja-liput-mobiilisovellus>

KULJETUSAVUSTUS

Joissakin tilanteissa oppilas voi joustavammin ja/tai taloudellisemmin kulkea vanhempien tai jollakin muulla yksityisellä kyydillä. Lähinnä kyseeseen tulevat tapaukset, jolloin jouduttaisiin hankkimaan taksikuljetus kyseistä kuljetusta varten.

Viranhaltijapäätöksen kuljetusavustuksesta rehtori/ /varhaiskasvatuspäällikkö. Päätös annetaan tiedoksi tulevaisuusjohtajalle.

Kuljetusavustuksena maksetaan 50 % KVTES:n mukaisesta kilometrikorvauksesta vain yhdensuuntaisesta matkasta.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KULJETUKSET

1.–2. luokkalaisille aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuville ei järjestetä maksutonta koulukuljetusta. Oppilaat kulkevat toimintaan itsenäisesti tai kuljetuksista huolehtivat vanhemmat.

PÄÄTÖKSENTEKO

Perusopetuksen rehtori /varhaiskasvatuspäällikkö päättävät oppilaan koulukuljetusoikeudesta lainsäädännön ja tulevaisuuslautakunnan tässä ohjeessa määrittelemillä perusteilla.

Rehtori/varhaiskasvatuspäällikkö tekee uusista kuljetukseen tulevista oppilaista viranhaltijapäätöksen. joka Päätös on voimassa koko perusopetuksen ajan, elleivät maksutonta kuljetusta koskevat säädökset tai oppilaan koulumatka tai muita kuljetusperusteita koskevat tiedot muutu (väestörekisteriin merkitty osoite). Kuljetuspäätökset tulevaa lukuvuotta/esiopetuksen toimintakautta varten tehdään kesäkuussa tai muulloin oppilaan tullessa kouluun tai esiopetukseen. Päätökset annetaan tulevaisuusjohtajalle tiedoksi. Taksikuljetuksiin voivat osallistua vain kuljetuspäätöksen saaneet oppilaat.

KOULUKULJETUSOHJEITA

OPPILAS

- Opettele tarvittavat liikennesäännöt yhdessä huoltajasi kanssa
- Noudata liikennesääntöjä aina kun liikut kodin ulkopuolella
- ole ajoissa sovittulla odotuspaikalla, että kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun/esiopetukseen.
- odota autoa rauhallisesti. Älä aiheuta vaaraa itsellesi tai muille
- nouse autoon ryntäilemättä
- käyttäydy kuljetuksen aikana kuljettajan antamien ohjeiden mukaisesti
- istu penkille ja kiinnittää turvavyö koko koulumatkan ajaksi
- käyttäydy kuljetuksessa asiallisesti ja ota muut kuljetettavat huomioon
- noudata hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kerro kuljettajalle, jos matkan aikana tulee sinulle tai toiselle ongelmia
- poistu autosta viivyttämättä
- ylitä tie vasta, kun kouluauto on jatkanut matkaa
- Jos myöhästyit koulukuljetuksesta aamulla, kerro siitä välittömästi kotiväelle, joka ottaa yhteyden kouluun

- Jos myöhästyit koulukuljetuksesta koulun päätyttyä, kerro siitä lähimmälle koulun henkilökuntaan kuuluvalla ja ilmoita asiasta kotiin.

HUOLTAJA(T)

- Lapselle selvitetään kuljetusaikataulut
- Huolehdi, että lapsi tuntee tarvittavat liikennesäännöt ja turvallisen reitin siirtyessään kuljetuksen lähtö- ja jättöpaikkaan
- Lapsen kanssa keskustellaan ystävällisestä ja toiset huomioon ottavasta käyttäytymisestä pysäkeillä ja kuljetuksen aikana
- Huolehdi, että lapsella on sään ja vuodenajan mukainen vaatetus. Huolehdi, että hänellä on pimeällä heijastin. Otsalamppu on myös apuväline pimeällä.
- Jos lapsi pyöräilee osan koulumatkasta, on hänen käytettävä pyöräilykypärää.
- Sovi lapsesi kanssa, miten toimia kuljetuksen mahdollisista häiriötilanteista esimerkiksi koulukuljetuksesta myöhästymisestäään
- Ilmoita koululle, jos lapsi ei sairastumisen tai muun syyn vuoksi tarvitse kuljetusta
- Ota yhteyttä opettajaan, rehtoriin tai koulun koulukuljetusvastaavaan, jos lapsi kertoo koulumatkan aikana tapahtuvasta kiusaamisesta
- Kysy lapselta, miten koulumatka on sujunut ja välitä terveiset koululle

KULJETTAJA

- Oppilaat otetaan kyytiin ja jätetään pois kyydistä sovitusta paikoista
- Koulukuljetuksen aikana kuljettaja vastaa oppilaiden turvallisuudesta. Oppilaille kerrotaan, miten koulukuljetuksissa käyttäydytään
- Tarvittaessa kuljettaja huolehtii erityistä huolenpitoa vaativan oppilaan luovuttamisesta vastaanottavalle henkilölle
- Kuljettaja valvoo, että oppilaat käyttävät turvavöitä koko kuljetuksen ajan
- Kuljettaja ilmoittaa koululle kuljetusten yhteyshenkilölle häiriökäyttäytymisestä
- Aina kuin mahdollista oppilas jätetään kuljetuksesta niin, ettei hän joudu ylittämään tietä

KOULU

- Luovuttaa kuljetusoppilaista liikennöitsijöille ja takseille ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä kuljetuksen järjestämiseksi
- Oppilaan koulupäivä alkaa ja päättyy lukujärjestykseen merkittynä aikana.
- Tekee päätökset koulukuljetuksista
- Arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä
- Kehittää liikenneturvallisuutta yhteistyökumppaneiden kanssa mm. Liikenneturva, poliisi. ELY, kuljetusyrittäjät ja huoltajat
- Tiedottaa huoltajia poikkeavista kuljetusaikatauluista
- Nimeää koulukuljetuksiin liittyvän yhteyshenkilön johon mm. liikennöitsijät voivat olla yhteydessä
- Järjestää riittävän valvonnan
- Laatii listat niistä oppilaista, jotka kuuluvat oppilaitoksen järjestämään koulukuljetuksen piiriin